

NYETABLEREDE SVINEPRODUCENTER

NOTAT

De nyetablerede svineproducenter i perioden 2009-2013 har en økonomi der ikke adskiller sig væsentligt fra gennemsnittet. De familiehandlede bedrifter har en højere egenkapital og soliditetsgrad end bedrifter overtaget i fri handel.

INSTITUTION: VIDENCENTER FOR SVINEPRODUKTION

FORFATTER: BRIAN OSTER HANSEN

UDGIVET: 27. januar 2015

Dyregruppe: søer smågrise slagtesvin

Fagområde: produktionsøkonomi

Nøgleord: nyetableret etablering ny økonomi

Sammendrag

De nyetablerede svinebedrifter har en økonomi der ikke adskiller sig signifikant fra gennemsnittet, undtagen soliditeten, som der forventelig ligger lavere. En del bedrifter er handlet som familiehandler, hvilket har været med til at øge den bogførte egenkapital hos de nyetablerede bedrifter, således at egenkapitalen og soliditeten hos de familiehandlede ejendomme er større end hos de øvrige ejendomme.

Da der kun kan findes 31 relativt nyetablerede svinebedrifter i SEGES' økonomidatabase, er det ikke muligt at foretage en statistisk brugbar spørgeskemaundersøgelse for nærmere at undersøge forholdene for de nyetablerede svineproducenter. Det vides ikke hvor mange nyetablerede svineproducenter der er i alt i perioden.

Baggrund

Svinebedrifterne bliver større og større, samtidig har det efter finanskrisen i 2008 været vanskeligere at få adgang til lånefinansiering til investering i landbrug og erhvervet står desuden med landmænd der stiger i gennemsnitsalder, således at der også er generationsskifteproblematik. Det er derfor interessant at undersøge hvordan de nyetablerede svineproducenters økonomi ser ud sammenlignet med alle svineproducenter, samt om de nyetablerede har investeret og udvidet bedriften siden etablering.

Materiale og metode

Der anvendes regnskabsdata fra SEGES' Økonomidatabase, hvor alle heltids og enkeltmandsejede svinebedrifter der har indleveret regnskab for 2013 og som er etableret mellem 2009 og 2013 undersøges nærmere. Data afgrænses til at omfatte denne gruppe, således at der kan være survivorship bias i form af bedrifter der er nyetableret i tidligere år, men er gået konkurs eller af andre grunde stoppet igen inden 2013. Der er højst sandsynligt flere nyetablerede svinebedrifter end de i dette notat fundne, men der afgrænses bort fra disse, da der enten ikke er indleveret regnskabsdata til økonomidatabasen. Der er også afgrænset bort fra selskaber der er stiftet af flere personer, hvor der ikke er sikkerhed for at der reelt er tale om en nyetablering, da det kan være landmænd med adskillige år som selvstændig der stifter selskabet.

Resultater og diskussion

Der er 31 nyetablerede enkeltmandsejede heltids svineproducenter i SEGES' økonomidatabase for 2013. Der er 5 af landmændene der er over 40 år gamle i dag. Det kan ikke afvises at nogle af dem er landmænd der er startet igen, at det er virksomheder der er overdraget af ægtefælle eller landmænd der er startet i en sen alder.

12 af de 31 bedrifter er familiehandler, mens de 15 er fri handler, de sidste 4 er ikke oplyst. 15 af bedrifterne er etableret i 2009, mens resten er fordelt over resten af årene. De 21 bedrifter har søer, mens de 10 udelukkende har slagtesvin. Aldersmæssigt er de nyetablerede i snit 15 år yngre end gennemsnittet. De nyetablerede havde med de 5 ældste i snit en alder på 30 år, og uden dem en alder på 28 år, ved etablering.

Tabel 1. Udvalgte økonomi- og nøgletal for svinebedrifter med regnskab i økonomidatabasen 2013

	Alle	Nyetablerede 2009-2013
Antal	1.545	31
DE	295	312
Ha	191	206
Etableringsår	1.993	2.010
Alder	49	34
Likviditet efter reg. og privat	798.123	761.236
Soliditet	21,2	9,7
Driftsresultat	303.756	481.891
Afkastningsgrad*	1,2	2,4
Andel gæld ej realkredit	24,8	26,0
Landbrugsaktiver	37.611.755	33.328.287
Jordpris	157.758	145.261

*) For de nyetablerede er en enkelt outlier fjernet ved beregning af afkastningsgrad.

Set ud fra 2013 regnskabstal har de nyetablerede en svineproduktion der i gennemsnit har flere DE og ha jord dyrket end gennemsnittet af svineproducenter, se tabel 1. Deres aktivmasse er til gengæld lavere, men det kan forklares med at deres jordpris er værdisat lavere i regnskabet.

Indtjeningsmæssigt klarer de nye sig bedre, mens de nyetablerede likviditetsmæssigt klarer sig næsten ligeså godt som gennemsnittet.

Soliditeten blandt de nyetablerede er under det halve af gennemsnittet, hvilket ikke kan overraske da de kun har været i gang med landbrug i få år.

Tabel 2. Nyetablerede bedrifters udvikling

	Første regnskab*	2013 regnskab
Antal	14	14
DE	199	266
Ha	169	179
Alder	30	33
Soliditet	9,2	7,6
Andel gæld ej realkredit	21,1	26,4
Landbrugsaktiver	30.891.420	32.536.930
Jordpris	160.613	150.502

*) 14 bedrifter, heraf 6 bedrifter med første tilgængelige regnskab i 2009 og 8 med regnskab fra 2010.

I tabel 2 er der set nærmere på de 14 ud af 31 bedrifter, hvor der var indleveret det første regnskab i enten 2009 eller 2010, som sammenlignes med regnskabet i 2013. Nogle bedrifter der startede i 2009 er enten blevet etableret i slutningen af et år eller af andre grunde ikke blevet indberettet til økonomidatabasen. Bedrifterne er vokset i størrelse siden det første år. Der er dog en af bedrifterne der slet ikke havde svin i første regnskabsår, så man skal være varsom med at fortolke stigningsprocenten. Samtidig er jordprisen blevet nedskrevet og soliditeten faldet, hvilket tilskrives at de mellemliggende år ikke har været specielt gode år.

Det er bemærkelsesværdigt at egenkapitalen for de 14 ejendomme etableret i 2009-2010 i gennemsnit er på 3,7 mio. kr. Dette må skyldes familiehandler, da det må antages at være vanskeligt at spare mere end 1 mio. kr. op i en alder af 30 år. Ved familiehandler kan junior overtage bedriften fra senior til 15 % under offentlig ejendomsvurdering, hvilket igen kan være under handelsværdien. I regnskabet opskrives værdien af jord og driftsbygninger til dagsværdi, dvs. værdien tilsvarende jord og bygninger handles til i samme område i fri handel. Der er mindst 7 af de 14 ejendomme der er handlet som familiehandel, 5 der ikke har oplysningen med og 2 der har købt i fri handel. Af de 7 med familiehandler er gennemsnitlig egenkapital på 5,2 mio. kr. og soliditet på 12,2 %, mens de to i fri handel har en egenkapital på -0,4 mio. kr. og soliditet på -2,2 % efter første regnskabsår. De resterende 5 bedrifter har en egenkapital på 3,4 mio. kr. og en soliditet på 9,6 %, i gennemsnit.

Af alle 31 bedrifter er den gennemsnitlige egenkapital på 3,3 mio. kr. i etableringsåret. For første år med regnskab, hvor der ikke tages højde for forskelle imellem handelstyper i forskellige år, har de 12 familiehandlede bedrifter en egenkapital det første år på 4,4 mio. kr. og en soliditet på 11,4 %, mens de 15 frit handlede, har en egenkapital på 2,4 mio. kr. og en soliditet på 7,4 %.

Ses der på de 27 bedrifter i 2013 regnskabet, har de 12 bedrifter der er familiehandler en egenkapital på 3,2 mio. kr. og en soliditet på 9,5 %, mens de 15 bedrifter i fri handel har en egenkapital på 2,7 mio. kr. og en soliditet på 8,2 %.

Tabel 3. Nyetablerede bedrifters investeringer 2010-2013

	2010	2011	2012	2013
Jord	1.329.727	-871.463	1.591.475	868.892
Driftsbygninger	860.047	744.099	1.027.837	517.714
Inventar markbrug	156.205	175.026	290.175	210.482
Inventar husdyrbrug	609.872	341.103	340.743	276.684
Inventar andet	26.166	0	59.098	1.950
i alt**	2.982.016	388.765	3.309.328	1.875.722

*) 14 i 2010, 16 i 2011, 27 i 2012 samt 31 i 2013.

***) Eksklusiv besætning, beholdning, beboelse, biler og aktiver uden for landbrug.

Ses der på investeringerne i perioden er der i år 2010, 2012 og 2013 blevet investeret mere end der er blevet afskrevet, da afskrivningerne ligger i niveauet 580.000 til 700.000 kr., afhængig af året og antal nyetablerede bedrifter der er data for. I 2011 solgte de nyetablerede jord. Disse tal er markant over

investeringsaktiviteten hos gennemsnitlige smågrise, slagtesvin- og integrerede bedrifter, der lå i niveauet mellem 300.000 kr. til 1,1 mio. kr. i perioden 2010-2013, alt afhængig i af år og driftsgren. Kun i 2011 investerede de nye mindre end gennemsnittet.

De nyetablerede investerede i øvrigt over 7,5 gange så meget i 2009 som i 2010, men da der kun er 6 bedrifter med data for 2009 kan tallene ikke videregives her. Det konkluderes at tallene for investeringer er misvisende, da køb af selve gården også står under investeringer, og det dermed er tilfældigt om data er opfanget i regnskabsdatabasen eller ej, da det første regnskab i 2009 kun foreligger for 6 ud af 15 etablerede i det år.

Konklusion

Det konkluderes at de nyetablerede bedrifter økonomisk har en økonomi der ikke adskiller sig signifikant fra gennemsnittet, undtagen soliditeten, hvilket er forventeligt. Egenkapitalen er generelt på et fornuftigt niveau, hvilket til dels må tilskrives at der er handlet som familiehandel til en værdi der ligger under den offentlige ejendomsvurdering.

Da der kun kan findes 31 relativt nyetablerede svinebedrifter i økonomidatabasen, vurderes det at det ikke er muligt at lave en statistisk signifikant spørgeskemaundersøgelse blandt nyetablerede svineproducenter. Det vides ikke hvor mange nyetablerede svineproducenter der er i alt i perioden.

Aktivitetsnr.: 76

LD Journalnr.: 32101-D-13-00584

//FU//

VIDENCENTER FOR SVINEPRODUKTION

Tlf.: 33 39 45 00

Fax: 33 11 25 45

vsp-info@lf.dk

en del af

Landbrug & Fødevarer

Ophavsretten tilhører Videncenter for Svineproduktion. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov.

Videncenter for Svineproduktion er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.